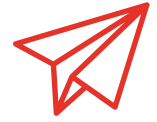


Tariefopbouw Wmo

- Maatschappelijke zorg Holland-Rijnland
- Ambulante begeleiding Leidse Regio



Uitkomsten marktconsultaties 17-01 en 18-01

- ▶ Afgelopen week waren er twee marktconsultaties: maandag 17 januari voor de Maatschappelijke Zorg Holland-Rijnland en dinsdag 18 januari voor Ambulante Begeleiding Leidse Regio.
- ▶ De opkomst op beide dagen was groot. Wij hebben veel nuttige input uit reacties van aanbieders en gevoerde discussies kunnen halen, waarvoor dank!
- ▶ Wij zouden de besproken slides naar de aanbieders doorsturen. Dit document bevat de besproken slides, met daarbij in de groene tekstblokken de reacties uit de marktconsultaties samengevat.
 - ▶ Meerdere aanbieders gaven aan later nog te willen reageren.

Reageren op dit document kan tot en met 26 januari via: zorg@rebelgroup.com

- ▶ Aan slides met uitgangspunten wat betreft de tarieven, zijn linksboven gekleurde stippen toegevoegd:
 - Rood betekent dat we over dit uitgangspunt graag in een klein(er) gremium verder praten;
 - Oranje betekent dat de gemeenten een besluit moeten nemen over het meest passende uitgangspunt;
 - Groen betekent dat gemeenten voornemens zijn dit uitgangspunt te gebruiken in de tariefopbouw.

I. Onze opdracht: reële tarieven berekenen

- ▶ Reële prijzen bij de in 2021 met de markt ontwikkelde productstructuur (modulaire opbouw).
- ▶ Gelijkblijvend financieel kader (uitvoeren vergelijking huidige inkoop met toekomstige); evt. andere tarieven zouden dan ook een ander volume vragen.
- ▶ Onderbouwing en opbouw conform AMvB reële prijs (per tariefcomponent):
 - ▶ cijfers uit cao's, benchmarkrapporten, regionale/landelijke onderzoeken;
 - ▶ met informatie van aanbieders o.b.v. de tariefuitvraag;
 - ▶ gebruik logica/*expert judgment* op onderdelen waar bovenstaande onvoldoende uitsluitsel geeft.
- ▶ Wens van gemeenten om het 'productboek' en bijbehorende tarieven zo eenvoudig mogelijk te maken.
- ▶ Logische samenhang MZ (HR) en ambulante begeleiding (LR)



II. Uitkomst tariefuitvraag bij aanbieders

- ▶ Om tot zo veel mogelijk en betrouwbare data te komen in de uitvraag hebben we:
 - ▶ 68 aanbieders uitgenodigd om mee te doen aan het tariefonderzoek*
 - ▶ Een technische briefing en spreekuur georganiseerd
 - ▶ Optie voor 1-op-1 contact voor vragen
- ▶ De uitvraag heeft de volgende informatie opgeleverd:
 - ▶ 20 aanbieders hebben een ingevuld format aangeleverd** Deze aanbieders vertegenwoordigen:
 - ▶ 91% van de cliëntpopulatie in HR
 - ▶ 67% van de cliëntpopulatie in LR
 - ▶ Enkele aanbieders hebben losse datapunten aangeleverd (bijv. productieve uren of functiemix).
 - ▶ Op één aanbieder na, is met alle aanbieders één of meerdere keren gesproken, waarna we in bijna alle gevallen één of meerdere aangepaste formats retour ontvingen.

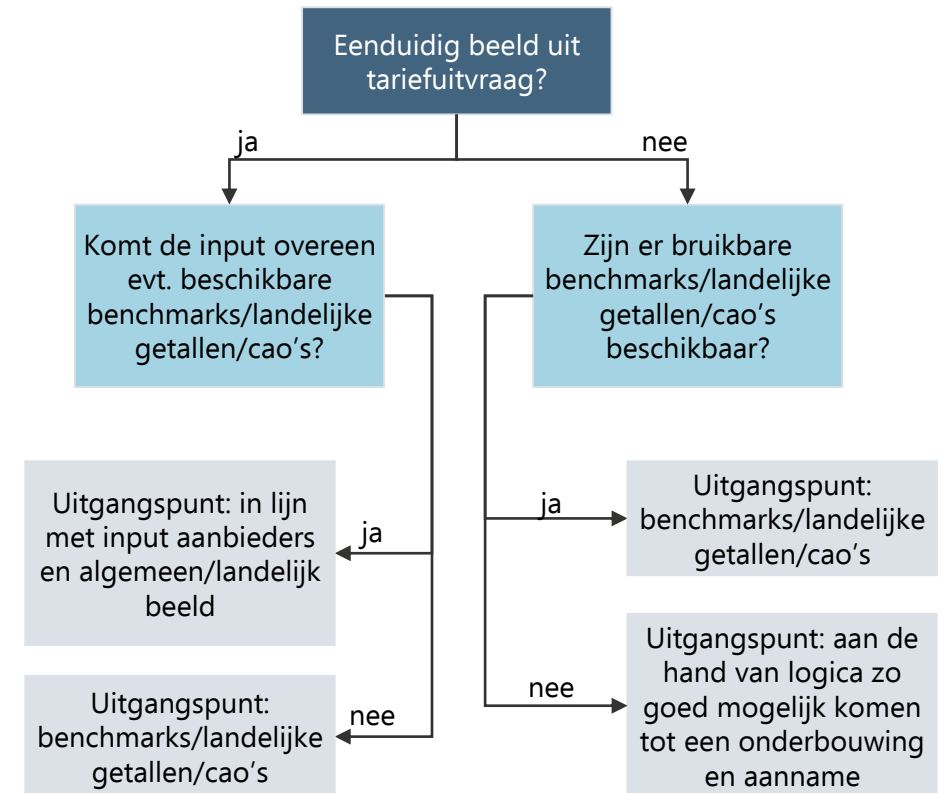
* 59 voor MZ HR en perceel Volwassenen LR en 9 voor perceel Ouderen LR

** 17 voor MZ HR en perceel Volwassenen LR en 3 voor perceel Ouderen LR



III. Methodiek voor onderbouwing en opbouw tarief

- ▶ Algeheel beeld: meeste aanbieders hebben enorm hun best gedaan de MS Excel naar beste kunnen in te vullen, daarvoor zijn we hen erg dankbaar. Tegelijkertijd bleek de uitvraag ingewikkeld (hoeveelheid aan cijfertjes) en was de huidige en nieuwe productstructuur soms lastig te duiden.
- ▶ Om verschillende redenen is de tariefuitvraag verschillend ingevuld → op onderdelen grote spreiding.
- ▶ Per onderdeel hebben we de volgende methodiek gehanteerd om te komen tot een zo reëel mogelijke onderbouwing en opbouw van het tarief; de gehanteerde **beslisboom** hiernaast geeft inzicht hoe we zijn gekomen tot de voorlopige onderbouwing en opbouw van de tarieven.



IV. Doel van deze marktconsultatie

- ▶ Toetsen van voorlopige uitgangspunten in de markt:
 - ▶ nu is het moment voor aanbieders hierop te reageren.
- ▶ Evt. vervolgspraken maken om onderdelen in een kleiner gremium aan te scherpen.

V. Voorlopige tariefonderbouwing en –opbouw

- 0. Algemeen
- 1. Personeel
 - a. Functiemix per cao (mix van inschaling)
 - b. Gemiddelde trede (% van max. trede)
- 2. Opslagen
 - a. ORT (% op jaarsalaris)
 - b. Werkgeverslasten (sociale lasten + pensioenpremies, % op totale salariskosten)
 - c. Reis en opleidingskosten (% op totale salariskosten)
 - d. PNIL (% op totale salariskosten)
 - e. Overhead (% op totale personeelskosten incl. PNIL)
 - f. Risico en marge (% op kosten)
- 3. Productiviteit
 - a. Verlof (vaststellen)
 - b. Ziekteverzuim: landelijk gemiddelde?
 - c. niet cliëntgebonden tijd
 - d. reistijd
 - e. indirecte cliëntgebonden tijd
 - f. productieve uren (=directe cliëntgebonden tijd)
- 4. daginvulling en binnen Wonen met ondersteuning
 - a. Personele kosten per cliënt per dag - hoeveelheid en mix van personeel per cliënt
 - b. Kosten huisvesting
 - c. Kosten inventaris
 - d. Cliëntgebonden materiële kosten
- 5. Overig (o.a. vervoer, nader uit te werken)

Bijlage: definities



0. Algemeen

Productstructuur

- ▶ Individuele begeleiding per uur geleverd, uitsplitsing basis en specialistisch:
 - ▶ Ambulant geleverd;
 - ▶ binnen Wonen met ondersteuning.
- ▶ Daginulling per dagdeel geleverd, uitsplitsing basis en specialistisch.
- ▶ Wonen met ondersteuning:
 - ▶ Aanvullende vaste aanwezigheid op de woonlocatie overdag:
 - ▶ 24/7;
 - ▶ deeltijd (m.n. spitsuur ochtend en avond).
 - ▶ Nachtelijke ondersteuning:
 - ▶ bereikbaarheid;
 - ▶ slapende wacht;
 - ▶ wakende wacht.



0. Algemeen

Typering doelgroepen en instellingen

- ▶ Differentiatie in de tarieven op basis van doelgroepen c.q. primaire ondersteuningsvraag. De voorgestelde indeling is vierledig:
 - ▶ Doelgroep 1: GGZ
 - ▶ gewogen gemiddelde van cao's GGZ, SW (en waarschijnlijk JW).
 - ▶ Doelgroep 2a: VG
 - ▶ cao GHZ
 - ▶ Doelgroep 2b: Ouderen. Deze doelgroep is specifiek voor Wmo ambulante begeleiding Leidse Regio.
 - ▶ cao VVT
 - ▶ Doelgroep 3: Jongvolwassenen 18-23 met ontwikkelingsproblematiek zonder netwerk, **die doorstromen uit (intramurale) JW**
 - ▶ cao JW

- ▶ Mogelijke differentiatie in de tarieven tussen type instellingen, waarbij voorlopig uitgangspunt is:
 - ▶ (geïntegreerde) instellingen hebben een hoger tarief nodig dan
 - ▶ niet-geïntegreerde instellingen (denkbare afslag op het tarief van 10-20%).

Reactie 17/1:

- let op schaalgrootte die kleinere aanbieders niet hebben
- wel/geen acceptatieplicht cliënten
- markt is benieuwd naar definitie

De uiteindelijke definities voor de tweedeling in type instellingen zijn door gemeenten nader te bepalen.

1a. Functiemix – individuele begeleiding (1/3)

De functiemixen in de tabellen op slide 9 t/m 11 geven een logische verhouding tussen de modules (individuele begeleiding – zowel binnen Wonen met ondersteuning als ambulante – zwaarder dan daginvulling en sociaal beheer/veiligheid).

De tabel rechts geeft de functiemix voor ambulante individuele begeleiding en individuele begeleiding binnen Wonen met ondersteuning weer. Het voorlopige uitgangspunt is dat de functiemix voor beide type individuele begeleiding gelijk is; uit gesprekken met aanbieders bleek dat er geen aanleiding is om hierin te differentiëren.

- In de tabel is het eerste beeld weergegeven **Vragen aan de aanbieders:**
 - Is deze functiemix herkenbaar? Zo niet, op welke onderdelen is het anders?
 - Zit er wel/geen verschil tussen individuele begeleiding ambulante en op woonlocaties

Functiemix per product en cao	Individuele begeleiding basis	Individuele begeleiding specialistisch
GGZ		
35		
40		15%
45		40%
50		40%
55		
60		5%
GHZ		
25		
35	30%	
40	40%	
45	25%	35%
50	5%	60%
65		5%
Jeugd		
3		
7		
8		
9		95%
11		5%
SW		
3		
6	50%	20%
8	50%	80%
9		
VVT		
25		
30		
35		
40	100%	

Reactie 17/1:

- geen verschil maken tussen basis/spec. voor GGZ

1a. Functiemix – daginvulling (2/3)

De functiemixen in de tabellen op slide 9 t/m 11 geven een logische verhouding tussen de modules (individuele begeleiding – zowel binnen Wonen met ondersteuning als ambulante – zwaarder dan daginvulling en sociaal beheer/veiligheid).

De tabel rechts geeft de functiemix voor daginvulling weer, met differentiatie tussen daginvulling basis en specialistisch.

- In de tabel is het eerste beeld weergegeven **Vragen aan de aanbieders:**
 - Is deze functiemix herkenbaar? Zo niet, op welke onderdelen is het anders?

Funciemix per product en cao	Daginvulling basis	Daginvulling specialistisch
GGZ		
35		
40		50%
45		50%
50		
55		
60		
GHZ		
25		
35	30%	
40	70%	50%
45		50%
50		
65		
Jeugd: n.v.t.		
3		
7		
8		
9		
11		
SW		
3		
6		
8		50%
9		50%
VVT		
25	70%	
30	25%	
35	5%	90%
40		10%

Reactie 17/1:

- geen verschil maken tussen basis/spec. voor GGZ

1a. Functiemix – vaste aanwezigheid (3/3)

De functiemixen in de tabellen op slide 9 t/m 11 geven een logische verhouding tussen de modules (individuele begeleiding – zowel binnen Wonen met ondersteuning als ambulant – zwaarder dan daginvulling en sociaal beheer/veiligheid).

De tabel rechts geeft de functiemix voor vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning weer, met differentiatie tussen vaste aanwezigheid binnen (sub)regionale voorzieningen.

- In de tabel is het eerste beeld weergegeven **Vragen aan de aanbieders:**
 - Is deze functiemix herkenbaar? Zo niet, op welke onderdelen is het anders?

Funciemix per product en cao	Sociaal beheer subreg. Wonen met ond. overdag	Veiligheid subreg. Wonen met ond. nacht	Regionale spec. Wonen met ond. 1	Regionale spec. Wonen met ond. 2
GGZ				
35			20%	
40	60%			
45	35%		65%	
50	5%			
55		100%	5%	
60			10%	
GHZ				
25		25%		
35		35%	90%	
40		30%	10%	40%
45		10%		60%
50				
65				
Jeugd				
3		100%		
7			23%	
8			35%	
9			20%	
11			23%	
SW				
3	10%	100%		
6	55%			
8	30%			
9	5%			

Reactie 17/1:

- nacht GGZ: meesten op 45
- nacht GHZ: meesten op 35, 40, 45
- overdag GHZ: 70/30 ipv 90/10 (meer 40)

1b. Inschaling van de trede

- ▶ Onderbouwing: de terugkoppeling in de tariefuitvraag leverde een spreiding van 73-100% op; de gemiddelde inschaling is 91%, en de mediaan 92%. De gemiddelde inschaling van de trede kent in de markt en in andere regio's een bandbreedte van 90-95%. Uit de tariefuitvraag leren we dat in deze regio 92% een reëel percentage is. Dit is exclusief de opslag voor kosten PNIL (zie onderdeel 2d, deze komt er nog bij).
- ▶ Uitgangspunt: 92% van de maximale trede van de schaal (zoals bepaald in de functiemix).

Reactie 17/1:
- OK

2a. Onregelmatigheidstoeslag (ORT)

- ▶ Onderbouwing: de uitkomsten van de uitvraag leverde een flinke spreiding (0-30%) op. Door de grote spreiding, is de informatie in absolute zin beperkt bruikbaar. Wel komt de onderling verhouding in ORT tussen de producten duidelijk naar voren; de ORT is lager voor ambulante zorg, en hoger voor de begeleiding binnen Wonen met ondersteuning.
- ▶ Bij ambulante individuele begeleiding en daginvulling is er in mindere mate sprake van onregelmatigheid; deze zorg kan goed gepland worden. Bij de individuele begeleiding binnen Wonen met ondersteuning is hier wel sprake van, net als bij de vaste aanwezigheid op de woonlocatie. Bij laatstgenoemde verschilt de onregelmatigheid van het werk sterk tussen overdag en nacht.

▶ Voorlopig uitgangspunt: vijf verschillende ORT-percentages:

1. 0% ORT voor ambulante individuele begeleiding en daginvulling;
2. 10% ORT voor individuele begeleiding binnen Wonen met ondersteuning;
3. 12% voor de gedeeltelijke aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning voor de uren in avonden en in het weekend (zie veronderstelde weekrooster bij onderdeel 4a);
4. 20% voor de aanwezigheid op (sub)regionale 24-uursvoorzieningen voor de uren in avonden en in het weekend (zie veronderstelde weekrooster bij onderdeel 4a);
5. 46% voor de nachtelijke ondersteuning. De hoogte is berekend o.b.v. veronderstelde weekroosters, zie onderdeel 4a.

Reactie 17/1:

- komt nu ook in het weekend en buiten kantooruren voor, 0% niet reëel
- > 0% zou in lijn zijn met stimuleren meedoen in maatschappij. Vraag is of dit standaard moet zijn.

2b. Werkgeverslasten

- ▶ Onderbouwing: de spreiding in de uitkomsten van de uitvraag (24-35%) is groter dan we logischerwijs uit de cao's zouden verwachten. Daarom maken we gebruik van de Benchmark Care (n=112) en Benchmark Jeugd (n=50) van Berenschot* o.b.v. 2020-cijfers. Deze benchmarks bieden door hun omvang en historie aan data een solide onderbouwing voor de te hanteren werkgeverslasten. De afzonderlijke subsectoren geven de volgende percentages: VVT: 24,6%; GHZ: 24,7%; GGZ: 25,0%; SW: 24,7% en Jeugd: 24,5%. Omdat de percentages dicht bij elkaar liggen ronden we alle cao's naar boven af op 25%.
- ▶ Uitgangspunt: 25% van het jaarsalaris voor alle cao's.

Reactie 17/1:

- sommige aanbieders zitten boven het gemiddelde
- meeste aanbieders ok met aanname

* Bron: Berenschot (2021), Rapportage tarieven Wmo en Jeugdhulp 2022 (<https://www.tenderned.nl/papi/tenderned-rs-tns/publicaties/228009/documenten/6675809/content>)



2c. Reis- en opleidingskosten

- ▶ Onderbouwing: de terugkoppeling in de uitvraag leverde een spreiding op van 0-20%. Hierbij komt wel duidelijk naar voren dat de kosten hoger zijn voor ambulante individuele begeleiding dan bij daginvulling en Wonen met ondersteuning.
- ▶ De opleidingskosten zijn grotendeels via cao's vastgesteld en bedragen ca. 2% van de totale salariskosten. We veronderstellen geen onderscheid tussen de verschillende modules. De reiskosten daarentegen verschillen wel tussen de verschillende modules door de verschillen in het reizen tussen cliënten – hierbij gaat het puur om werk-werkverkeer, dus geen woon-werkverkeer. Logischerwijs komt het reizen tussen cliënten vaker voor bij ambulante individuele begeleiding dan bij individuele begeleiding binnen Wonen met ondersteuning, daginvulling en de vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning.
- ▶ Voorlopig uitgangspunt:
 1. 2% opleidingskosten op de totale salariskosten voor alle medewerkers.
 2. De reiskosten bedragen:
 - a) 2% op de totale salariskosten voor ambulante individuele begeleiding
 - b) 0% op de totale salariskosten voor individuele begeleiding binnen Wonen met ondersteuning, daginvulling en de vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning.

Reactie 17/1:

- komt wel voor dat het nodig is, 0% niet reëel

2d. Personeel niet in loondienst (PNIL)

- ▶ Onderbouwing: de uitvraag heeft beperkt bruikbare informatie opgeleverd, met een spreiding van 0-28%. Uit de interviews bleek dat de PNIL-kosten verschillend waren ingevuld; een deel is bijvoorbeeld bij de inschaling (onderdeel 1b) ingevuld, en een deel bij overhead. De data is daarom beperkt bruikbaar. Gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt verwachten we dat inzet van PNIL nodig is om de zorg te kunnen leveren, en dat het reëel is hier rekening mee te houden in het tarief.
- ▶ Voorlopig uitgangspunt: 1% van de totale directe personeelskosten (salaris + ORT + VU + EJU + werkgeverslasten, reis- en opleidingskosten)

Reactie 17/1:

- OK

2e. Overhead

- ▶ Onderbouwing: de spreiding in de uitvraag is met 2-72% groter dan wij logischerwijs zouden verwachten. Daarom stellen we voor gebruik te maken van de Benchmark Care (n=112) en Benchmark Jeugd (n=50) van Berenschot* o.b.v. 2020-cijfers. De afzonderlijke subsectoren geven verschillende percentages. Omdat de percentages niet dicht bij elkaar liggen, ligt het voor de hand rekening te houden met verschillende overheadopslagen per cao zoals berekend door Berenschot:
- ▶ Voorlopig uitgangspunt
 1. GGZ: 40,8%** opslag op de directe kosten;
 2. GHZ: 25,3%** opslag op de directe kosten;
 3. Jeugd: 32,8%** opslag op de directe kosten;
 4. SW: 25,3%** opslag op de directe kosten;
 5. VVT: 26,3%** opslag op de directe kosten.

Reactie 17/1:

- suggestie om Berenschot benchmark op type zorg te kiezen i.p.v. per cao
- suggestie om o.b.v. doelgroep de cao's te mixen

* Bron: Berenschot (2021), Rapportage tarieven Wmo en Jeugdhulp 2022 (<https://www.tenderned.nl/papi/tenderned-rs-tns/publicaties/228009/documenten/6675809/content>)

** De gepresenteerde overheadpercentages zijn omgerekend van x% van totale kosten naar y% opslag op de totale kosten [$x\% / (1-x\%) = y\%$]. VVT: x = 20,8%; GHZ: x = 20,2%; GGZ: x = 29,0%; SW: x = 20,2%; Jeugd: x = 24,7%

2f. Opslag risico en marge

- ▶ Onderbouwing: de uitvraag leverde met betrekking tot de opslag voor risico en marge een bandbreedte van 0-10% op. Een marge is nodig voor gezonde bedrijfsvoering. Wij zien in de zorgsector dat een marge van 1-2% wordt gezien als een redelijk percentage (ervaringsgetal).
- ▶ Voorlopig uitgangspunt: Een marge binnen de bandbreedte van 1-2%.

Reactie 17/1:
- OK

3a. Niet-productieve uren: verlof

- ▶ Onderbouwing: het wettelijk verlof is vastgelegd in de cao's. De spreiding in de uitkomsten van de uitvraag (166-257 uur per jaar) is groter dan we logischerwijs zouden verwachten. Het wettelijke verlof verschilt op basis van de cao. Het verlof zoals vastgesteld in de verschillende cao's (vakantieverlof + bovenwettelijk vakantieverlof) biedt daardoor een stevig fundament om het verlof op te baseren.
- ▶ Uitgangspunt:
 1. GGZ: 166 uur per fte per jaar (144 wettelijke en 22 bovenwettelijk vakantie-uren).
 2. GHZ: 201 uur per fte per jaar (144 wettelijke vakantie-uren en 57 uur Persoonlijk Budget Levensfase).
 3. Jeugd: 200 uur per fte per jaar (144 wettelijke en 56 bovenwettelijke vakantie-uren).
 4. SW: 170 uur per fte per jaar (144 wettelijke en 26 bovenwettelijke vakantie-uren).
 5. VVT: 202,4 uur per fte per jaar (144 wettelijke en 58,4 bovenwettelijke vakantie-uren).

Reactie 17/1 en 18/1:

- vraag of hier feestdagen in zitten: antwoord is dat dit nu niet het geval is, wordt nog nader onderzocht.
- verder: OK

3b. Niet-productieve uren: verzuim

- ▶ Onderbouwing: de spreiding in de uitvraag (10-162 uur per jaar) is groot. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) houdt het ziekteverzuim in de zorg per kwartaal bij. Deze data biedt een stevige onderbouwing voor het verzuim.
- ▶ Uitgangspunt: CBS data, met de volgende uitgangspunten:
 - ▶ Het gemiddelde van de vijf cao's 2020: 6,8% (128 uur per jaar) ;
 - ▶ Het verzuim bij de aanbesteding meenemen in onderhoud contracten in verband met de impact van coronapandemie, op eenzelfde manier wijze als correctie voor prijsontwikkeling wordt genomen. N.B. deze 'verzuim-indexatie' kan bij een lager verzuimpercentage (bijvoorbeeld na afloop van de Corona pandemie) ook negatief zijn.

Sector	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021 *	Q2 2021 *
Zorg en welzijn (breed)	6,6%	6,1%	5,9%	6,9%	6,8%	6,5%
GGZ	6,9%	5,7%	5,4%	6,3%	6,3%	6,1%
GHZ	7,5%	6,8%	6,6%	7,5%	7,6%	7,2%
Jeugd	7,2%	5,8%	5,6%	6,4%	5,7%	5,8%
SW	7,2%	6,2%	5,9%	6,4%	6,0%	6,1%
VVT	8,0%	7,9%	7,1%	8,5%	8,6%	7,9%
Gemiddelde vijf cao's	7,4%	6,5%	6,1%	7,0%	6,8%	6,6%

Reactie 17/1:

- Vijf cao's middelen is prima
- Voorstel om via onderhoud contract á la prijsindexatie het verzuim (en dus productiviteit en dus tarieven) jaarlijks te corrigeren

3c. Niet-productieve uren: niet cliëntgebonden tijd

- ▶ Onderbouwing: de uitvraag leverde een grote spreiding (0-243 uur per jaar) op, en daardoor beperkt bruikbare informatie. Uit de aangeleverde data en interviews bleek dat het voor de aanbieders lastig was om onderscheid te maken tussen niet cliëntgebonden en indirecte cliëntgebonden tijd. Hierdoor is het onderscheid niet eenduidig en de data vervuild.
- ▶ De niet cliëntgebonden tijd bestaat primair uit intern teamoverleg, teamuitjes en opleiding/trainingen. De zorgmedewerker werkt gemiddeld 43,3 weken per jaar (52 weken -/- 5,2 weken verlof* -/- 3,5 weken verzuim**). Een wekelijks teamoverleg van 1 uur telt op tot 43,3 uur per jaar. Op basis van een redelijke inschatting, lijkt gemiddeld een werkweek (36 uur per jaar) redelijk voor training, opleiding en teamactiviteiten. Het totaal van niet cliëntgebonden tijd, wat niet declarabel is, maar wel wordt vergoed in het tarief, komt daarmee op: $43,3 + 36 = 79,3$ uur per jaar (80 uur afgerond).
- ▶ Voorlopig uitgangspunt: 80 uur per jaar voor alle producten.

Reactie 17/1:
- OK

* Zie onderdeel 3a: (166u p.j. + 201u p.j. + 200u p.j. + 170u p.j. + 202,4u p.j.) / 36u per week = 5,2 weken per jaar

** Zie onderdeel 3b: $6,8\% \times 52$ weken = 3,5 week per jaar

3d. Niet-productieve uren: reistijd tussen cliënten

De uitvraag bij aanbieders heeft een grote spreiding opgeleverd (0-303 uur per jaar), met een duidelijke onderlinge verhouding tussen de verschillende producten. Tegelijkertijd zijn er grote verschillen zichtbaar tussen aanbieders die gelijksoortige zorg leveren. Uit de uitvraag blijkt duidelijk dat de gemiddelde reistijd hoger is bij individuele ambulante begeleiding (gem. 110 uur per jaar), dan bij daginvulling (gem. 36) en Wonen met ondersteuning (gem. 69 gecorrigeerd voor een uitschieter).

▶ Onderbouwing:

- ▶ Ambulante individuele begeleiding: een ambulant medewerker bezoekt bij ambulante individuele begeleiding verschillende adressen, zowel binnen als buiten verblijfsvoorzieningen. Uitgaande van 43,3 werkweken* per jaar en 2,5 uur per week reistijd komt neer op ca. 110 uur per jaar (gelijk aan het gemiddelde van de uitvraag).
- ▶ daginvulling: inhoudelijk zien de gemeenten geen aanleiding van reistijd uit te gaan voor daginvulling: cliënten zijn op locatie of worden daar gebracht, en ontvangen daar de daginvulling.
- ▶ Individuele begeleiding binnen Wonen met ondersteuning en de vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning: deze zorg vindt plaats op de woonlocatie, en daarom zien gemeenten inhoudelijk geen aanleiding om van reistijd uit te gaan.

▶ Voorlopige uitgangspunten:

1. 110 uur per jaar (ongeveer 2,5 uur per week) voor ambulante individuele begeleiding.
 - **Vraag aan de aanbieders:** Zit hier de impact van digitalisering (zoals meer beeldbellen) op de reistijd voldoende in verwerkt?
2. 0 uur voor individuele begeleiding binnen Wonen met ondersteuning, daginvulling en de vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning.

Reactie 17/1:

- Zie ook reiskosten; er wordt wel gereisd, m.n. naar externe behandelaar, door regiebegeleiding en dagbesteding gericht op werk. 0 is te laag.

3e. Niet-productieve uren: indirecte cliëntgebonden tijd

Uit de interviews en aangeleverde data kwam naar voren dat de aanbieders moeite hadden om onderscheid te maken tussen niet cliëntgebonden (onderdeel 3c) en indirecte cliëntgebonden tijd. Hierdoor is het onderscheid niet eenduidig ingevuld en de spreiding is met 0-381 uur per jaar groot. Desondanks liggen de gemiddeldes van de drie hoofdproducten dicht bij elkaar met 130, 124 en 123 uur per jaar voor respectievelijk individuele begeleiding (ambulant en binnen Wonen met ondersteuning), daginvulling en de vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning.

- ▶ Onderbouwing: de indirecte cliëntgebonden tijd bestaat primair uit gesprekken met collega's of derden over het wel en wee van de cliënt, schriftelijke rapportages en overdacht over het wel en wee van de cliënt, en het opstellen van een ondersteuningsplan. De omvang van de benodigde indirect cliëntgebonden tijd verschilt niet zozeer per product, maar is voornamelijk gedreven door het wel of niet kunnen aanspreken van het netwerk van een client. Per product is het gebruikelijk om er anders mee om te gaan. Bij de vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning veronderstellen we dat de direct en indirect cliëntgebonden tijd door elkaar loopt en ook niet afzonderlijk geregistreerd wordt; beide categorieën labelen we als productief. Bij individuele begeleiding en daginvulling is dat onderscheid wel goed te maken, en incorporeren we de indirecte cliëntgebonden tijd in het tarief om aanbieders te prikkelen op direct cliëntgebonden tijd.
- ▶ Voorlopig uitgangspunt:
 1. 110 uur (ongeveer 2,5 uur per week) voor individuele begeleiding (zowel voor ambulant als binnen Wonen met ondersteuning) en daginvulling.
 2. n.v.t. voor de vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning – deze tijd wordt gelabeld als productief, omdat deze tijd niet los wordt geregistreerd en dat ook niet past binnen de praktijk van een woonlocatie.

3f. Productieve uren

Ofwel: declarabele uren

De productiviteit wordt berekend door de niet-productieve uren (verlof, verzuim, niet cliëntgebonden tijd, reistijd en indirecte cliëntgebonden tijd) af te trekken van het totale aantal werkzame uren (1.878 uur op basis van een fulltime dienstverband).

▶ **Onderbouwing:** door het aantal uren per niet-productief onderdeel van het totale aantal werkzame uren af te halen (1.878 uur – verlof (3a) – verzuim (3b) – niet cliëntgebonden tijd (3c) – reistijd (3d) – indirecte cliëntgebonden tijd (3e)), komen we tot de productieve uren per module. Zie ook onderstaande tabel.

▶ **Uitgangspunt:** Vier productiviteitsnormen: ambulante individuele begeleiding, individuele begeleiding binnen Wonen met ondersteuning, daginvulling, en de vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning (zie tabellen).

Cao	Productiviteit individuele begeleiding ambulant (u / fte / jr.)						
	Totaal besch. / jr.	Verlof	Verzuim	Niet-cl. geb.	Reistijd tussen cl.	Ind. cl. geb.	Productieve uren
GGZ	1.878	166	115	80	110	110	1.297
VVT	1.878	201	148	80	110	110	1.229
GHZ	1.878	200	133	80	110	110	1.245
Jeugd	1.878	170	118	80	110	110	1.290
SW	1.878	202	120	80	110	110	1.256
Gem.							1.263

Cao	Productiviteit individuele begeleiding binnen Wonen met ondersteuning (u / fte / jr.)						
	Totaal besch. / jr.	Verlof	Verzuim	Niet-cl. geb.	Reistijd tussen cl.	Ind. cl. geb.	Productieve uren
GGZ	1.878	166	115	80	0	110	1.407
VVT	1.878	201	148	80	0	110	1.339
GHZ	1.878	200	133	80	0	110	1.355
Jeugd	1.878	170	118	80	0	110	1.400
SW	1.878	202	120	80	0	110	1.366
Gem.							1.373

Cao	Productiviteit daginvulling (u / fte / jr.)						
	Totaal besch. / jr.	Verlof	Verzuim	Niet-cl. geb.	Reistijd tussen cl.	Ind. cl. geb.	Productieve uren
GGZ	1.878	166	115	80	0	110	1.407
VVT	1.878	201	148	80	0	110	1.339
GHZ	1.878	200	133	80	0	110	1.355
Jeugd	1.878	170	118	80	0	110	1.400
SW	1.878	202	120	80	0	110	1.366
Gem.							1.373

Cao	Productiviteit vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning (u / fte / jr.)						
	Totaal besch. / jr.	Verlof	Verzuim	Niet-cl. geb.	Reistijd tussen cl.	Ind. cl. geb.	Productieve uren
GGZ	1.878	166	115	80	0		1.517
VVT	1.878	201	148	80	0		1.449
GHZ	1.878	200	133	80	0		1.465
Jeugd	1.878	170	118	80	0		1.510
SW	1.878	202	120	80	0		1.476
Gem.							1.483

Reactie 17/1:

- Nader overleg met JW-aanbieders
- Uitwerking: (1) wel/geen verantwoording over uren afleggen? (2) hoe toetsen wat passende tredes/volumes zijn in de tijd

Reactie 18/1:

- Kort de tijd gehad om te behandelen.
- Voor GGZ herkenbaar

4a. Caseload daginvulling

- ▶ Onderbouwing: de data uit de uitvraag was veelal gebaseerd op een gemiddelde groep. Het is aannemelijk dat er een verschil zit tussen de groeps grootte voor begeleiding van groepen met een relatief zwaardere zorgvraag, en groepen met een relatief lichtere zorgvraag. Deze differentiatie komt in de data voor een gemiddelde groep niet duidelijk naar voren. Binnen de groeps grootte voor daginvulling, wordt er onderscheid gemaakt tussen groepen met relatief lichtere (basis), en relatief zwaardere (specialistische) zorg. In de huidige tarieven maken de gemeenten hier ook al onderscheid in. Uitkomsten uit een eerder onderzoek van binnen de Leidse Regio (2018) vormen de basis voor dit uitgangspunt.

- ▶ Voorlopig uitgangspunt:

1. De gemiddelde groeps grootte voor basis is 1 medewerker op 7,5 cliënten.
2. De gemiddelde groeps grootte voor specialistisch is 1 medewerker op 5,5 cliënten.

Reactie 17/1:

- OK

Reactie 18/1

- Herkenbaar voor merendeel van de aanbieders
- Voor kleinere aanbieders zijn deze groeps groottes niet altijd haalbaar

De gemeente is voornemens om een maximale groeps grootte voor basis en specialistische daginvulling voor te schrijven.

4a. Caseload binnen Wonen met ondersteuning

De uitvraag bij leverde een grote spreiding (0,9-61,7 cliënten per fte) op. Uit de interviews en aangeleverde data kwam naar voren dat de aanbieders moeite hadden om onderscheid te maken in welke functies puur voor de aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning nodig waren, tegenover het begeleiden van bewoners in groeps- of individuele vorm. Hierdoor is het onderscheid niet eenduidig en de data vervuild.

- ▶ Onderbouwing: aan de hand van een verondersteld weekrooster komen wij tot een benadering van het aantal cliënten per medewerker. Hiermee is het aantal cliënten per fte berekend. N.B.: Gemeenten beogen met de modulaire systematiek begeleiding op woonlocaties te splitsen in twee delen; individuele begeleiding binnen Wonen met ondersteuning, en vaste aanwezigheid binnen Wonen met ondersteuning. De weekroosters zijn onderdeel van de vaste aanwezigheid; de caseload is een eerste opzet van de berekening, en staat nog niet vast.

- ▶ Voorlopige uitgangspunten module Sociaal Beheer (overdag):

- ▶ Trede 1: Gedeeltelijke aanwezigheid overdag: gemiddeld 23,4 cliënten per fte vaste aanwezigheid (excl. individuele begeleiding). O.b.v. 28 uur per week voor een (hypothetische) woonlocatie met 24 cliënten.
- ▶ Trede 2: 24/7 aanwezigheid: overdag gemiddeld 4,1 cliënten per fte vaste aanwezigheid (excl. individuele begeleiding). O.b.v. 158 uur per week voor een (hypothetische) woonlocatie met 24 cliënten.

- ▶ Voorlopige uitgangspunten module Veiligheid ('s nachts):

- ▶ Trede 1: Nabij en op afroep (bereikbaarheid) 's nachts: gemiddeld 33,0 cliënten per fte. O.b.v. 59,5 uur per week inzet voor een groep van 72 cliënten.
- ▶ Trede 2: Niet-permanent toezicht (slapende wacht) 's nachts: gemiddeld 22,0 cliënten per fte. O.b.v. 59,5 uur per week inzet voor een groep van 24 cliënten, waarbij de medewerker de helft van de tijd wordt uitbetaald.
- ▶ Trede 3: Permanent toezicht (wakende wacht) 's nachts: gemiddeld 11,0 cliënten per fte. O.b.v. 59,5 uur per week inzet voor een hypothetische woonlocatie van 24 cliënten.

Reactie 17/1:

- Door tijdgebrek versneld moeten doen. We vragen om schriftelijke reactie van aanbieders (via mail)
- Tezamen verwerken met feedback 12/1

Reactie 18/1:

- Terugkoppeling van meerdere aanbieders via mail voor 26 januari.
- Suggestie om nachtelijke ondersteuning trede 1 en 2 centraal in te kopen bij Reos. Aanbieders vinden dit het onderzoeken waard.

4a. Bezettingsgraad (daginvulling en Wonen met ondersteuning)

- ▶ Onderbouwing: de data uit de uitvraag is bruikbaar en sluit aan op marktgemiddeldes (90-95%). De bezettingsgraad is gebaseerd op de gemiddeldes van de uitvraag.
- ▶ Uitgangspunt:
 - ▶ 93% bezettingsgraad voor daginvulling;
 - ▶ 95% bezettingsgraad voor Wonen met ondersteuning.

Reactie 17/1:

- OK

Reactie 18/1:

- Definities: wat valt onder de bezettingsgraad?
- Insteek van gemeenten is om enkel/voornamelijk frictieleegstand te zien als geen bezetting. No-show / weekend weg valt ook onder bezetting.
- Oproep aan aanbieders om na te vragen of de bezettingsgraad met deze definitie nog aan de hoge kant is (reactie tijdens marktconsultatie was voornamelijk gestoeld op definitie dat weekend weg/no show niet buiten bezettingsgraad valt)

4b. Kosten huisvesting - daginvulling

De kosten m.b.t. huisvesting voor daginvulling is in de tariefuitvraag opgesplitst in twee onderdelen: 1) kosten huisvesting en inventaris kamer, en 2) cliëntgebonden materiële kosten. De uitvraag leverde een relatief beperkte spreiding binnen de twee onderdelen op. De gemiddelde kosten per cliënt per dagdeel waren € 6,20 per cliënt per dagdeel voor kosten huisvesting en inventaris, en € 4,20 per cliënt per dagdeel voor cliëntgebonden materiële kosten.

- ▶ Onderbouwing: We gebruiken de Nza-tarieven* voor de NHC- en NIC-component (daginvulling) voor kosten huisvesting en inventaris als basis, omdat hier grondig onderzoek aan ten grondslag ligt. De cliëntgebonden kosten zijn gebaseerd op het gemiddelde uit de uitvraag.
- ▶ Uitgangspunt:
 - ▶ Kosten huisvesting en inventaris: €4,30 per dagdeel per cliënt
 - ▶ Cliëntgebonden materiële kosten: €4,20 per dagdeel per cliënt.

Reactie 17/1:

- Door tijdgebrek versneld moeten doen. We vragen om schriftelijke reactie van aanbieders (via mail)

Reactie 18/1

- Terechte opmerking: dit betreft EUR per dagdeel (i.p.v. etmaal). Is aangepast, zie rode tekst op deze pagina.
- Aantal aanbieders (niet allemaal meegedaan aan tariefuitvraag) vinden uitgangspunt te laag.
- Aantal aanbieders willen via mail nog reageren.

* https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_21614_22/ in prijspeil 2018, geïndexeerd met 2,5% voor prijspeil 2020

4b. Kosten huisvesting – Wonen met ondersteuning

De kosten huisvesting voor binnen Wonen met ondersteuning is in de tariefuitvraag opgesplitst in drie onderdelen: 1) huur kamer, 2) kosten huisvesting en inventaris (excl. huur kamer), en 3) cliëntgebonden materiële kosten. Aanbieders hadden moeite de kosten per onderdeel goed uit elkaar te halen; daarmee is de spreiding tussen de drie onderdelen relatief groot. Zonder de uitsplitsing (de drie onderdelen opgeteld) is de spreiding kleiner en achten we de tariefuitvraag voldoende bruikbaar om ons op te baseren, met de NHC van de NZa als graadmeter.

- ▶ Onderbouwing: het uitgangspunt is de tariefuitvraag, met de NHC- en NIC-tarieven als graadmeter
 - ▶ Uitgangspunt is de gemiddelde kosten voor de huur kamer (€ 17) en kosten gemeenschappelijke ruimtes (€10) uit de uitvraag te gebruiken. De som van het gemiddelde NHC-tarief is €28,90** per etmaal (gem. NHC: € 28,90 voor VVT, GGZ en VG).
 - ▶ De materieel cliëntgebonden kosten zijn gebaseerd op de uitvraag, met een correctie voor de drie uitschieters voor de kosten gemeenschappelijke ruimtes; uit de interviews bleek dat deze kosten in de cliëntgebonden kosten waren meegenomen).
- ▶ Voorlopig uitgangspunt:
 - ▶ Huur kamer: Bandbreedte €17 – 25,- per etmaal per cliënt → **nog te onderzoeken: relatie mogelijk met grenzen voor huurtoeslag?**
 - ▶ Kosten gemeenschappelijke ruimtes en dergelijke: Bandbreedte €3 – 8,- per etmaal per cliënt
 - ▶ Cliëntgebonden materiële kosten (inclusief hotelmatige kosten*): Bandbreedte €5 – 12,- per etmaal

Reactie 17/1:

- Door tijdgebrek versneld moeten doen. We vragen om schriftelijke reactie van aanbieders (via mail)

Reactie 18/1:

- Aanbieders reageren nog via mail

* <https://www.vgn.nl/system/files/2020-11/Kamerbrief%20kapitaallasten%20nov%202020.pdf>

** https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_21614_22/ in prijspeil 2018, geïndexeerd met 2,5% voor prijspeil 2020

Bijlage 1: Definities (1/2)

- ▶ De opslag voor **personeel niet in loondienst (PNIL)** is een % op de totale salariskosten en bestaat uit de inzet van uitzendkrachten, ZZP'ers en ander personeel dat niet in loondienst is bij de zorgaanbieder.
- ▶ De opslag voor **overhead** is een % op de totale personeelskosten (incl. PNIL) en bestaat uit twee componenten:
 1. De personele overhead: de kosten behorende bij het geheel aan functies dat sturend en ondersteunend is aan het primaire proces. Hieronder vallen o.a. leidinggevenden, zorgstaf, RvB/directie, directiesecretariaat, beleidsmedewerkers, medewerkers innovatie, medewerkers kwaliteit, P&O, salaris- en financiële administratie.
 2. Niet personele overhead: de kosten van o.a. materieel (waaronder kantoorbenodigdheden), telefonie, belastingen, verzekeringen, automatiseringskosten, rente, afschrijving, huur en leasing.
- ▶ De **productiviteit** is een belangrijke determinant van de kostprijs. De totale werkzame tijd van een (fulltime) medewerker kan onderverdeeld worden in verlof, ziekteverzuim, niet cliëntgebonden tijd, reistijd, indirect cliëntgebonden tijd en direct cliëntgebonden tijd*. Onder welke categorie(ën) werkzame uren moeten vallen om productief te zijn is afhankelijk van regionale afspraken omtrent declarabiliteit. In Holland-Rijnland en in de Leidse Regio wordt alleen de direct cliëntgebonden tijd gezien als productief; met uitzondering voor Wonen met ondersteuning, daar valt de indirect cliëntgebonden tijd ook onder productieve uren, omdat het onderscheid op woonlocaties lastig te maken en te registreren valt.

* De direct cliëntgebonden tijd wordt berekend door andere (niet-productieve) componenten af te trekken van de totale werkzame tijd. De definities van de andere componenten (niet cliëntgebonden tijd, reistijd en indirect cliëntgebonden tijd) staan op slide 32.

Bijlage 1: Definities (2/2)

- ▶ De **niet cliëntgebonden tijd** bestaat uit de tijd die een medewerker besteedt aan activiteiten die niet direct toe te schrijven zijn aan de cliënt. Voorbeelden van activiteiten die geclassificeerd worden als niet cliëntgebonden tijd zijn opleiding, werkoverleg en teamactiviteiten.
- ▶ De **reistijd** bestaat uit de tijd die een medewerker besteedt aan het reizen van de ene cliënt/woonlocatie naar de volgende cliënt/woonlocatie. Hieronder valt dus niet de tijd die aan woon-werk verkeer wordt besteedt.
- ▶ De **indirect cliëntgebonden tijd** bestaat uit de tijd die een medewerker besteedt aan activiteiten die wel toe te schrijven zijn aan de cliënt, maar waar de cliënt niet zelf aanwezig is. Voorbeelden van activiteiten die geclassificeerd worden als indirect cliëntgebonden tijd zijn besprekingen over de cliënt, coördinatie met instanties over de cliënt en het maken van rapportages over de cliënt. In geval van verblijf onderscheiden we dit onderdeel niet apart en is het onderdeel van de productieve uren, onder de aanname dat medewerkers deze werkzaamheden gedurende de dienst uitvoeren.
- ▶ De **kosten voor huisvesting en inventaris** bestaan uit twee onderdelen:
 1. Huur kamer: o.b.v. scheiden van wonen en zorg, het deel dat de client zelf betaalt of kan gaan betalen.
 2. Gemeenschappelijke ruimtes: alle huisvestingslasten die niet onder de 'huur kamer' vallen.
- ▶ De **cliëntgebonden materiële kosten** bestaan uit alle materiële kosten behalve de kosten voor huisvesting en inventaris. Onder de cliëntgebonden materiële kosten vallen hotelmatige kosten, zoals kosten van voeding, huishouding, inrichting en linnenvoorziening.